

Planter

Status for ukrudt, svampe og skadedyrs resistens over for pesticider

Resistens hos ukrudt, svampe og skadedyr over for plantebeskyttelsesmidler er kortlagt af Aarhus Universitet. Der er efterhånden udbredt resistens hos mange ukrudtsarter og skadevoldere.

Analyse | 07. oktober 2020

I [Opdatering af "Notat om status for og udvikling i ukrudt, svampe og skadedyrs resistens over for pesticider"](#) har Aarhus Universitet (AU), Flakkebjerg beskrevet status med hensyn til forekomst af resistens hos ukrudt, svampe og skadedyr. Notatet er en opdatering af et notat til Miljøstyrelsen fra 2016. At følge resistensudviklingen er en del af pesticidaftalen, som indebar en omlægning af pesticidafgiften.

Ukrudt

Tabel 1 i notatet viser antal tilfælde af resistens hos ukrudt, som gennem årene på grund af mistanke om resistens er indsendt til resistentest hos AU. I mange tilfælde indsender landmænd eller deres konsulent ikke prøver til test, idet man ud for forudgående behandlinger med ukrudtsmidler er i stand til at diagnosticere, om der er tale om resistens. Det gælder eksempelvis stærkt stigende antal tilfælde af resistens hos fuglegræs, italiensk rajgræs og agerrævehale. Bemærk at der er fundet 3 tilfælde af resistens hos enårig rapgræs.

Tabel 1. Oversigt over herbicidresistens i Danmark i frøprøver indsamlet i marker med mistanke om resistens, August 2020.

Ukrudtsart	Resistenstype*	Første tilfælde	Totalt antal af tilfælde pr. august 2020
Fuglegræs	ALS TSR	1991	36
Hanekro	ALS TSR	1999	1
Agerrævehale	ACCCase TSR, NTSR	2001	104
Kornvalmue	ALS TSR	2003	12
Ital. rajgræs	NTSR (ALS TSR)	2010	53
Alm. Rajgræs	NTSR	2014	3
Kamille	ALS TSR	2010	20
Gul okseøjle	ALS TSR	2010	2
Vindaks	NTSR	2010	8
Hyrdetaske	ALS TSR	2011	1
Enårig rapgræs	ALS TSR?	2015	3

*ALS=acetolactat-syntase, ACCCase= acetyl-CoA-carboxylase, TSR= target site resistens, NTSR= non-target site resistens

procent af de indsamlede frøprøver. For de enkelte arter var procenttallene følgende:

- agerrævehale 30 procent
- fuglegræs 15
- rajgræs ca. 15
- kornvalmue 5
- lugtløs kamille 1

AU følger udviklingen i Danmark og deltager internationalt i overvågningen af resistensudviklingen hos ukrudt.

Svampe

For svampe er udviklingen af resistens og nedsat følsomhed over for svampemidlernes forskellige virkemekanismer beskrevet. Der er ligesom for ukrudt tale om stigende udbredelse af resistens. Tabel 2 i notatet giver en oversigt over fungicidresistens i Danmark.

Tabel 2. Oversigt over fungicidresistens i Danmark

Sygdomme	Resistens overfor	Første	Udbredelse
Knækkefodsyge	MBC	1982	Hele landet. MBC-midler må ikke længere bruges
Septoria tritici	MBC	1985	Hele landet. MBC-midler må ikke længere bruges
	Strobilurin Azoler	2002	Udbredt i hele landet
	SDHI	2003	Udbredt til visse azoler
		2017	Fund af de først få mutationer
Hvedebladplet	Strobiluriner	2005	Få lokaliteter undersøgt
Hvedebrunplet	Strobiluriner	2011	Få lokaliteter undersøgt
Hvedemeldug	Azoler Strobilurin Met- rafenon	1985 1998 2011	Udbredt til visse azo- ler Udbredt i hele landet Moderat til høj resistens
Bygmeldug	Azoler Strobilurin Met- rafenon	2010 2002 -	Udbredt til visse azoler Udbredt i meste af lan- det Ikke kendt
Ramularia bladplet i byg	Strobilurin SDHI Triazoler	2010 2018 2018	Udbredt i hele landet Nogen udbredelse Nogen udbredelse
Bygbladplet	Strobiluriner SDHI	2010 2013	Moderat resistens Få tilfælde konstateret p.t.
Gråskimmel	SDHI Strobiluriner Anilinpyrimidins Fenhexamid	2011 2018 2018 2018	Udbredt forekomst Udbredt forekomst Udbredt forekomst Udbredt forekomst
Kartoffelskimmel	Phenylamider	1983	Ret udbredt, phenylamider må ikke længere bru-
Bladplet i kartofler	SDHI	2017	Ret udbredt resistens, nogen påvirkning af markef-
Meldug i bederoer	Strobiluriner	2017	Ret udbredt resistens
Cercospora i roer	Strobiluriner	2018	Få prøver er testet. Stor udbredelse i udlandet med store konsekvenser for dyrkning.

*Fungicide Resistance Action Committee (FRAC) klassificering af virkemåde <https://www.frac.info/>

Skadedyr

For skadedyr i landbrugsafgrøderne har resistens indtil nu ramt ferskenbladlus og glimmerbøsser. Endvidere nævnes begyndende resistensudvikling hos rapsjordlopper. Notatet omtaler den trussel der ligger i, at det snart kun vil være pyrethroider, der er til rådighed for bekæmpelse af en lang række skadedyr.

Notatet giver en beskrivelse af den udfordring, at den agrokemiske industri kun kommer med få nye aktivstoffer. Desuden er vores dyrkningssystemer og lovgivningen på en række punkter fremmede for udviklingen af græsukrudt. Du kan læse mere om dette i notatet.

Læs mere: [Notat om status for og udvikling i ukrudt, svampe og skadedyrs resistens over for pesticider](#)

Emneord

[Integreret plantebeskyttelse - IPM](#)

[Pesticidresistens, hos skadegørere/ukrudt](#)

[Skadedyr, planter](#)

[+2](#)

Planter

Tema: Integreret plantebeskyttelse - IPM

Dyrkning efter IPM-principper skal bidrage til at gøre landbrugsproduktionen mindre afhængig af pesticider. Du får via denne side adgang til konkret viden og inspiration til at dyrke dine afgrøder, så indsatsen med kemiske plantebeskyttelsesmidler bliver ...

Vil du vide mere?

Poul Henning Petersen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

php@seges.dk

+45 8740 5443

Støttet af

Promilleafgiftsfonden
for landbrug

SEGES
Agro Food Park 15
8200 Aarhus N

Tlf. 87 40 50 00
Fax. 87 40 50 10
Email info@seges.dk

